วิชาที่ HK๐๗ การสร้างการเรียนรู้โดยชุมชน ประกอบด้วย ๕ แหล่ง

๑. ต้วมเตี้ยมเยี่ยมวัยเตาะแตะ (ศพด.อบต.ห้วยแก้ง)
๒. การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยวิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน (โรงเรียนบ้านห้วยแก้งหนองศาลา)
๓. โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง
๔. พิพิธภัณฑ์โบราณ วัดบ้านโนนใหญ่
๕. กลุ่มแกะสลักลายบั้งไฟ

แผนภาพวิชาที่ ๗ สร้างการเรียนรู้ โดยชุมชน

๑.หลักการ

การจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ผู้ให้การเรียนรู้จึงควรมีความรู้ความเข้าใจในความหมาย กระบวนการของการออกแบบและการจัดการเรียนรู้ทฤษฎีการเรียนรู้และการสอนการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในศตวรรษที่ ๒๑ สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการรเรียนรู้ในประเทศไทยการวิเคราะห์ผู้เรียนและวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีการกำหนดจุดประสงค์ของการเรียนรู้การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริการบูรณาการเนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและเทคนิควิทยาการจัดการเรียนรู้การจัดทำแผนการเรียนรู้ระดับต่าง ๆ ทั้งนี้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนและสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ การออกแบบการเรียนรู้เป็นการถ่ายทอดจากรูปแบบจากความคิดออกมาเป็นผลงานที่ผู้อื่นสามารถมองเห็น รับรู้ หรือสัมผัสได้ การออกแบบต้องใช้ศาสตร์แห่งความคิดและศิลป์ร่วมกัน เพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือปรับปรุงพัฒนาสิ่งเดิมให้ดีขึ้นการออกแบบการเรียนการสอน จึงเป็นกระบวนการวางแผนการเรียนการสอนอย่างมีระบบ โดยมีการวิเคราะห์องค์ประกอบการเรียนรู้ ทฤษฎีการเรียนการสอน สื่อกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมถึงการประเมินผล เพื่อให้ผู้สอนสามารถถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียนผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้งจึงให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มวัยเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชน

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ง มีจำนวนเด็กอายุ ๐-๕ ปีจำนวน ๒๐๓ คนร้อยละ ๔.๒๗ เด็กอายุ ๖-๑๒ ปีจำนวน ๕๓๙ คน ร้อยละ ๑๑.๓๔ มีจำนวนผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปจำนวน ๑,๐๑๐ ร้อยละ จากข้อมูลด้านการศึกษา ประชากรที่อยู่ในเกณฑ์ที่ต้องได้รับการศึกษาจำนวน ๔,๖๐๕ คน พบว่า ไม่ได้เรียน ๘๐ คน เป็นร้อย

ละ ๑.๗๔ กำลังศึกษาจำนวน ๙๕๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๖๙ และจบการศึกษาจำนวน ๓,๕๘๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๕๗ จบการศึกษา ในระดับประถมศึกษา จำนวน ๒,๓๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๖๒ มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๔๓๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๕ มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๓๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๑ ปริญญาตรี จำนวน ๑๗๓ คน คิดเป็น ๔.๘๗

ดังนั้นตำบลห้วยแก้งได้กำหนดแนวทางในการเรียนรู้ไว้ ๓ แนวทาง ได้แก่ (๑)การสร้างการเรียนรู้ชุมชน มีพิพิธภัณฑ์โบราณ วัดโนนใหญ่ เป็นสถานที่เก็บรวบรวมสิ่งของโบราณที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวบ้าน ไว้ให้ลูกหลานรุ่นหลังได้ศึกษา เรียนรู้ (๒)การเรียนรู้เด็กปฐมวัย มีแหล่งต้วมเตี้ยมเยี่ยมวัยเตาะแตะ ศพด.อบต.ห้วยแก้ง เป็นการบูรณาการนำจิตอาสาผู้สูงอายุได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น เล่านิทาน การประดิษฐ์ของเล่นจากวัสดุง่ายๆจากในชุมชน เพื่อให้เด็กเล็กได้ซึมซับ และฝึกปฏิบัติ (๓)การสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยวิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน โรงเรียนบ้านห้วยแก้งหนองศาลาที่ได้นำเอาวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น กองทุนขยะทองคำ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง สมุนไพรไล่ยุง สัญญาณกันขโมย และเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง เพื่อให้นักเรียนฝึกปฏิบัติและนำไปใช้และกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุเป็นแนวทางในการเรียนรู้

๒. วัตถุประสงค์

๑.เพื่อให้ผู้มาเรียนรู้ทราบถึงวิธีการสร้างการเรียนรู้ให้กับประชาชนตำบลห้วยแก้ง ทั้งในและนอกห้องเรียนทุกกลุ่มวัย

๒.เพื่อให้ผู้เรียนรู้ได้เรียนรู้เกี่ยวรูปแบบการสร้างการเรียนรู้แต่ละกลุ่มวัย

๓.เพื่อให้ผู้มาเรียนรู้แนวทางในการพัฒนางานและกิจกรรมด้วยการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน

๓. เนื้อหาการเรียนรู้

๑)เพื่อเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนเพื่อทุกกลุ่มวัยโดยชุมชน

๒)เพื่อเรียนรู้การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนการสร้างการเรียนรู้ โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ที่เน้นการปฏิบัติจริง

๓)เพื่อเรียนรู้การนำทุนและศักยภาพที่มีในตำบลโดยวิถีชุมชนผสมผสานการสร้างการเรียนรู้แต่ละกลุ่มวัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๑.ต้วมเตี้ยมเยี่ยมวัยเตาะแตะ (ศพด.อบต.ห้วยแก้ง)

๒.การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยวิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน (โรงเรียนบ้านห้วยแก้งหนองศาลา)

- สมุนไพรไล่ยุง
-สัญญาณกันขโมย
-เครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง

๓.โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง

๔.พิพิธภัณฑ์โบราณ วัดบ้านโนนใหญ่

๕.กลุ่มแกะสลักลายบั้งไฟ

๕.กลุ่มเป้าหมายผู้มาเรียนรู้

๑.ปลัด
๒.ผู้อำนวยการโรงเรียน
๓.ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม
๔.นักพัฒนาชุมชน
๕.นักวิชาการศึกษา
๖.ครู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
๗.ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชน
๘.ตัวแทนคณะกรรมการหมู่บ้าน

๙.ประธานสภาเด็กและเยาวชนตำบล
๑๐..ประธานกลุ่มสตรี
๑๑.ประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ
๑๒.ประธานกลุ่มอาชีพ
๑๓.ประธานกองทุนหมู่บ้าน

แหล่งเรียนรู้ที่ ๑ ต้วมเตี้ยมเยี่ยมวัยเตาะแตะ
สถานที่ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยแก้ง หมู่ที่ ๑๓ ตำบลห้วยแก้ง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

๑. ชื่อวิทยากรแหล่งเรียนรู้

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	ลักษณะของผู้นำ	เบอร์โทรศัพท์
๑.นายราวี เม้าคำ	ประธาน	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๙๓-๓๘๙๒๕๕๕
๒.นางสาวิตรี ผูกจิตต์	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๘-๓๕๑๐๒๙๖
๓.นางสาวลำพู สร้างโสก	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๗-๒๔๔๔๔๖๗

๒. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้

๑.เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความสำคัญของพัฒนาสร้างพัฒนาการเด็กปฐมวัย
๒.เพื่อการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน ปราชญ์ภูมิปัญญาสู่การเรียนรู้เด็กปฐมวัย
๓.เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการสรางการเรียนรูเด็กปฐมวัย

๓.ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้งมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่จำนวน ๑ ศูนย์ มีเด็กปฐมวัยทั้งหมด จำนวน ๖๔ คน และเด็กที่เข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเด็กเล็กแห่งนี้จำนวน ๓๔ คน และ มีบุคลากร ประกอบด้วย ๑)ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ๑ อัตรา ๒)ครูผู้ดูแลเด็ก ๑ อัตรา ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีบุคลากร รอการขอใช้บัญชีที่เปิดสอบจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๓)ผู้ดูแลเด็ก ๒ อัตรา (พนักงานจ้างตามภารกิจ) ๔)คนงานทั่วไป ๑ อัตรา ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้งและคณะกรรมการด้านการศึกษาได้เห็นความสำคัญต่อการสร้างพัฒนาการเด็กเพื่อได้เติบโตสมวัยด้วยแนวทางและสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรม พัฒนาการ และสติปัญญา โดยเน้นให้เด็กมีการรักการอ่านและมีกิจกรรมร่วมกับชุมชน

ดังบทความของ นพ.ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์ ได้กล่าวบนเวทีเสวนาภายในงานมหกรรมการอ่านแห่งชาติ มหัศจรรย์การอ่านเพื่อเด็กปฐมวัยในภูมภาค ปี ๒๕๖๑ “เทศกาลลิขสิทธิ์และเนื้อหาสำหรับสื่อเพื่อเด็กและเยาวชน ครั้งที่ ๒” ที่จัดขึ้นเมื่อปลายปี ๒๕๖๑ ว่าการอ่านนิทานให้ลูกฟัง เป็นกิจกรรมที่ทุกบ้านสามารถทำได้ ขอแค่มีหนังสือนิทาน มีผู้ปกครองคอยเล่าให้ฟัง แม้จะไม่ได้อ่านสนุกหรือตลกมาก ก็เกิดประโยชน์ต่อพัฒนาการของเด็กอย่างมหาศาล เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว เฉลียวฉลาด รักการอ่าน เป็นเด็กดี เชื่อฟัง ที่สำคัญเป็นการกระตุ้นพัฒนาการของสมองส่วนหน้าโดย

การอ่านนิทานเป็นการผจญภัยไปกับผู้อ่าน เป็นจุดเริ่มต้นของการปลูกฝังวินัย การตรงต่อเวลา เช่นเดียวกับการกำหนดเวลาตื่นนอน กินอาหารเช้า-กลางวัน-เย็น เมื่อเด็กมีความตรงต่อเวลาเหล่านี้อย่างแม่นยำ ก็มีแนวโน้มว่าเรื่องอื่นๆ ก็จะทำได้ตรงเวลาเช่นกัน

การอ่านนิทานเป็นการผจญภัยไปในสมอง ทุกครั้งที่เด็กได้ฟังนิทาน เซลล์ประสาทจะแตกแขนงออกมาเป็นร่างแหของเส้นประสาท ดังนั้น ใน ๒ ขวบปีแรก สมองของเด็กจึงเปลี่ยนแปลงทุกวันแม้ว่าหนังสือจะเป็นเล่มเดิม เรื่องราวเดิม แต่การคิด การตีความ หรือการวาดภาพในสมองของเด็กจะต่างกันออกไป
การอ่านนิทานเป็นการผจญภัยไปในจิตใต้สำนึก เพราะหนังสือนิทานมีหลากหลายเรื่องราว มีทั้งด้านดี สมหวัง สนุกสนาน สดชื่น แจ่มใส และบางเรื่องก็อาจแฝงด้านมืดมาเป็นข้อคิดเล็กๆน้อยๆ การที่เด็กได้ฟังหรืออ่านนิทานเหล่านี้ก็เหมือนกับการระบายความรู้สึกในใจออกมา และหนังสือเหล่านี้ยังให้แง่คิดในเรื่องของการพลัดพราก ผี ปิศาจ และความตาย ที่จะเป็นส่วนหนึ่งให้เด็กซึมซับและเรียนรู้

การอ่านกับการพัฒนาทักษะสมองส่วนหน้า (EF)EF (Executive Function) หรือทักษะการพัฒนาสมองส่วนหน้า เป็นกระบวนการที่ใช้กำกับความคิด ความรู้สึก และการกระทำ อีกทั้งยังเป็นทักษะที่สำคัญต่อความสำเร็จในการเรียน การงาน การอยู่ร่วมกับเพื่อน การคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทุกด้านตลอดชีวิต เรียกได้ว่า EF เป็นการพัฒนาสมองส่วนหน้าที่เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความฉลาดทางเชาว์ปัญญา (IQ) และความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้

เนื้อหาในหนังสือนิทานไม่ได้เป็นส่วนสร้าง EF ไปเสียทั้งหมด แต่เกิดจากการที่พ่อแม่หรือผู้ปกครองหรือผู้สูงอายุอ่านให้ลูกฟัง หรือเกิดจากลูกสามารถอ่านได้ด้วยตัวเอง EF จะต่อยอดได้ต้องเกิดจากการใช้การอ่านเป็นสื่อกลางในการพัฒนา เช่น การถามตอบ การชื่นชมเมื่อลูกตอบถูก ให้ลูกมีส่วนร่วมในการอ่าน ลำดับเรื่องราว ชวนคิด ชวนตั้งคำถาม เป็นต้น

และเนื่องจากตำบลห้วยแก้ง เป็นแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือแหล่งปราชญ์ชาวบ้าน คณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยแก้ง จึงมีมติเห็นชอบที่จะนำปราชญ์เหล่านั้นมาถ่ายทอดให้กับเด็กเล็ก อีกทั้งเป็นการช่วยเหลือ แบ่งเบาผู้ดูแลเด็กในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานในศูนย์ฯ ผู้สูงอายุจะได้ไม่เหงา ให้ความสำคัญ มีคุณค่า ได้รับการยกยอง ยอมรับจากชุมชน นั้นจึงเกิดแนวคิดในการพัฒนางานดังกล่าวโดยใช้ชื่อว่า ต้วมเตี้ยมวัยเตาะแตะ ซึ่ง ต้วมเตี้ยม หมายถึง ผู้สูงอายุ เนื่องจากลักษณะการเดิน ที่ไม่ว่องไว เพราะต้องคอยประคับประครองร่างกายไม่ให้ล้ม ส่วนเตาะแตะ หมายถึง เด็กเล็ก อายุ ๒-๕ ปี ที่เพิ่งผ่านการหัดเดินครั้งแรกของชีวิต เป็นเด็กใส สะอาด ยังขาดประสบการณ์ เพื่อเป็นการสร้างให้เกิดการมีส่วนร่วมในการสร้างพัฒนาการให้กับเด็ก

กิจกรรมดำเนินการ

๑.)สำรวจผู้สูงอายุ หรือผู้ปกครองในพื้นที่ใกล้เคียงพื้นที่ตั้งศูนย์ฯ ว่ามีความถนัดในเรื่องใดซึ่งโครงการต้วมเตี้ยมเยี่ยมวัยเตาะแตะ และจัดทำทะเบียนปราชญ์ เพื่อเป็นจิตอาสา

๒)กิจกรรมเล่านิทานสร้างจินตนาการ หรือเล่านิทานผ่านตุ๊กตามือ ศูนย์ฯ จะมีหนังสือนิทานที่เหมาะสมกับเด็กเล็ก ไว้ให้ผู้ปกครองหรือผู้สูงอายุได้ยืมเพื่ออ่านหรือดูภาพ เพื่อฝึกการเล่าให้น่าสนใจ โดยจัดกิจกรรมในวันพุธ ช่วงเวลา ๑๐.๓๐ – ๑๑.๐๐ น.

๓)กิจกรรมการสร้างพัฒนาการด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การทำของเล่นการแสดงออก ที่ไม่ต้องใช้อุปกรณ์เยอะ ไม่ยุ่งยาก ไม่เกิดอันตรายกับเด็ก ใช้เวลาไม่นาน วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น พับกระดาษ กระทงใบตอง เป็นต้น เพื่อให้เด็กได้มีส่วนร่วม ผู้สูงอายุต้องจัดเตรียมอุปกรณ์มาเอง โดยจัดกิจกรรมในวันพุธเวลา ๑๐.๓๐ - ๑๑.๐๐ น.ศูนย์ฯ จะกำหนดตารางการจัดกิจกรรม ดังกล่าว เดือนละ ๒ ครั้ง ใน ๒ กลุ่ม ในวันพุธตามความเหมาะสม

ผลการดำเนินงาน

เด็กศูนย์พัฒนาการเด็กเล็ก อบต.ห้วยแก้ง มีสมาธิและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม เมื่อกลับถึงบ้านจะรบเร้าให้ผู้ปกครองอ่านนิทานให้ฟัง เด็กบางคนเพียงดูภาพก็เล่าเรื่องตามความคิดของตนเองได้แม้อ่านหนังสือไม่ออก ซึ่งครูและผู้ปกครองจะสอดแทรกคุณธรรมเข้าไปด้วย ทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา สมวัย

การขยายผลการดำเนินงาน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยแก้งมีการดำเนินกิจกรรมต้วมเตี้ยมวัยเตาะแตะอย่างต่อเนื่องและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุที่อยู่ในโรงเรียนผู้สูงอายุ อบต.ห้วยแก้ง ได้มีกิจกรรมจิตอาสาร่วมกันในการเล่านิทานจากเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยแก้งไปสู่เด็กเล็กในโรงเรียนในตำบลห้วยแก้ง

ปัจจัยความสำเร็จ

การมีส่วนร่วมของชุมชน โดยให้ผู้สูงอายุได้มีบทบาทในการแสดงออก หรือความสามารถที่เป็นภูมิปัญญา ที่ใช้ในการสร้างให้เกิดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และเกิดพัฒนาการที่ดีของเด็ก ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษา ให้ความร่วมมือและสร้างคุณค่ากับผู้สูงอายุมีความต้องการการยอมรับ ความเอาใจใส่ได้รับการยกย่อง เห็นความสำคัญ เป็นปัจจัยหนึ่งที่นำพาสู่ความสำเร็จ

กิจกรรมเด่น

เป็นการเล่านิทานผ่านตุ๊กตามือพัฒนาให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามวัย ครบทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา และมีความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๔. ขั้นตอนการเรียนรู้/สื่อและอุปกรณ์

กิจกรรม	สิ่งที่ทำ	อุปกรณ์
บรรยาย	๑.บรรยายให้ทราบ -ประวัติศูนย์ฯ -หลักการมีส่วนร่วม -การถ่ายทอด -การเสียสละและจิตอาสา	-แผ่นพับ -ป้ายไวนิล -หนังสือนิทาน -วัสดุ/อุปกรณ์ (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)
เรียนรู้รูปธรรม	๑.การสรรหาคัดเลือกและทะเบียนปราชญ์ภูมิปัญญา (ด้านพฤติกรรม) ๒.การจัดทำตารางการเรียนการสอน (ด้านพัฒนาการ) ๓.การประเมินเมินพัฒนาการหลังการเรียนรู้ (ด้านสติปัญญา)	ภาพกิจกรรม
สรุปผลการเรียนรู้	๑)ผลลัพธ์และผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ๒)ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา ๓)การถาม-ตอบ การเสนอแนะเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ประสบการณ์ ๔)วิทยากร กล่าวปิด และกล่าวขอบคุณคณะผู้มาเรียนรู้	-แฟ้มผลงาน /ป้าย - แฟ้มตรวจเยี่ยม

ภาพประกอบแหล่งเรียนรู้ ต้วมเตี้ยมเยี่ยมวัยเตาะแตะ(ศพด.อบต.ห้วยแก้ง)

แหล่งเรียนรู้ที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพเด็กด้วยวิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน โรงเรียนบ้านห้วยแก้งหนองศาลา
สถานที่ : โรงเรียนบ้านห้วยแก้งหนองศาลา หมู่ที่ ๑ ตำบลห้วยแก้ง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

๑. ชื่อวิทยากรแหล่งเรียนรู้

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	ลักษณะของผู้นำ	เบอร์โทรศัพท์
๑.นางนภาพร ศิลาโชติ	ประธาน	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๔-๔๑๗๐๓๖๙
๒.นางหทัยรัตน์ เคหาบาล	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๙-๘๒๙๐๔๓๙
๓.ด.ญ.เนตรชนก ศรีมันตะ	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๙๑-๘๓๕๑๘๕๖
๔.ด.ญ.ยลธิดา บุญล้ำ	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๙๘-๙๖๗๕๖๗๔

๒. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้

๑.เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน ทำโครงงานวิทยาศาสตร์ เพื่อที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน

๒.เพื่อให้ผู้เรียนรู้การทำโครงงานวิทยาศาสตร์ เพื่อที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำ เครื่องพ่นน้ำยาสมุนไพรไล่ยุง สัญญาณกันขโมย บรัชเชอร์ และเครื่องเพิ่มน้ำแรงดันสูง

๓.ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ง มีโรงเรียนในระดับประถมศึกษาจำนวน ๕ แห่งระดับมัธยมศึกษา (ขยายโอกาส)จำนวน ๑ แห่ง มีเด็กจำนวนอายุเด็กอายุระหว่าง ๖ – ๑๒ ปี ที่เข้ารับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๒๕๒ คน และโรงเรียนบ้านห้วยแก้งหนองศาลา ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ บ้านห้วยแก้ง เป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด ๑๖๘ คน นักเรียนชายทั้งหมด ๙๐ คน นักเรียนหญิง ๗๘ คน ครูและบุคลากรทั้งหมด ๑๕ คน มี ๑๑ ชั้นเรียน สอนในระดับอนุบาล ๑ ถึง มัธยมศึกษาปีที่ ๓ การเรียนการสอนเน้นกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนด้านจิตใจ ให้นักเรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี รวมทั้งรู้จักดูแลตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เรียนมีความใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ที่ได้เรียนรู้ในชั้นเรียนมาใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งหนึ่งที่โรงเรียนพยายามทำให้เกิดขึ้นในการเรียนการสอนของโรงเรียน เป็นการนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว และขยายผลต่อชุมชนต่อไปและนำผลงานที่ได้นี้ไปใช้ในชุมชนตำบลห้วยแก้ง เช่น เครื่องพ่นน้ำยาสมุนไพรไล่ยุง ทำให้ช่วยลดการใช้สารเคมี รักษาสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมดำเนินงาน

๑)เครื่องพ่นน้ำยาสมุนไพรไล่ยุง เป็นวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ที่จัดทำขึ้น โดยมีหลักการสำคัญคือ ใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ใช้วัสดุที่หาได้ในชุมชน ราคาถูก ทำง่าย สามารถทำใช้ในครัวเรือน เกิดประโยชน์และใช้ได้จริง สามารถต่อยอดประยุกต์ใช้ในชุมชนได้ นักเรียนจึงประดิษฐ์เครื่องพ่นน้ำยาสมุนไพรไล่ยุง โดยนำสมุนไพรที่สามารถไล่ยุงได้ เช่น ตะไคร้หอม ใบสาบเสือ มะกรูด มาสกัดเป็นน้ำ แล้วนำมาใส่เครื่องพ่นที่ทำจากท่อ พี วี ซี พ่นเป็นละอองฝอย สามารถไล่ยุงได้ สามารถนำไปใช้ในครัวเรือน คอกสัตว์เลี้ยง มีความปลอดภัยเพราะใช้สมุนไพร

๒)สัญญาณกันขโมย บรัชเชอร์ เป็นวิชาโครงงานวิทยาศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นการเรียนรู้การประกอบวงจรอิเลกทรอนิกส์ของนักเรียน ที่ออกแบบมาเพื่อป้องกันการลักขโมย รถจักรยานยนต์ รถจักรยานสามารถนำไปใช้ในชุมชนได้ โดยเป็นการติดสัญญาณกันขโมยไว้ที่ขาตั้งรถจักรยานยนต์หรือจักรยาน หากมีการลักขโมยก็จะมีสัญญาณเตือนเกิดขึ้นทำให้เจ้าของรถรู้ตัว สามารถป้องกันการสูญเสียจากการลักขโมย ด้วยการแจ้งเตือนการลักขโมยได้

๓)เครื่องเพิ่มน้ำแรงดันสูง เป็นผลงานการประดิษฐ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ ๓ สามารถเพิ่มแรงดันน้ำโดยไม่ต้องใช้พลังงานไฟฟ้า ใช้หลักการการเพิ่มความดันอากาศเป็นตัวช่วยขับดันน้ำให้มีแรงดัน

เพิ่มขึ้น วัสดุทำจากท่อ พี วี ซี แข็ง ติดตั้งง่าย สามารถทำใช้ในครัวเรือนเพื่อเพิ่มแรงดันน้ำใช้ในการล้างรถ หรือการส่งน้ำการเกษตรระยะไกลได้

โครงงานวิทยาศาสตร์ ทั้ง ๓ ผลงานนี้ จัดแสดงที่ห้องวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน เพื่อให้ผู้สนใจได้ชม และนำไปเป็นต้นแบบใช้ได้ มีการนำผลงานจัดแสดงในการประชุมผู้ปกครองเพื่อเผยแพร่ผลงานสู่ชุมชน และยังได้ร่วมกับวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีพิพัฒน์อินเตอร์ (วิทยาลัยการอาชีพ) ทำการพัฒนาโครงงานทั้ง ๓ ผลงาน ให้มีรูปแบบที่สวยงามสามารถผลิตเพื่อจำหน่ายได้ในอนาคต

ปัจจัยความสำเร็จ

เด็กให้ความสนใจในการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์เพราะได้ปฏิบัติทดลอง ทำให้ผลการเรียนที่ดีขึ้นจากกิจกรรมที่โรงเรียนได้ส่งเสริมนักเรียนเกิดเป็นผลงานดังนี้

- สัญญาณกันขโมย บรัชเชอร์นักเรียนได้นำไปใช้ในครอบครัว
- สมุนไพรไล่ยุงใช้เป็นส่วนผสมในการพ่นยาช่วงไข้เลือดออกระบาด
- เครื่องฉีดน้ำแรงดันสูงใช้ล้างรถให้กับผู้ปกครอง

กิจกรรมเด่น

การใช้โครงการวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน ได้แก่ เครื่องพ่นน้ำยาไล่ยุง สมุนไพรตะไคร้หอม สัญญาณกันขโมย บัชเชอร์ เครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง

๔. ขั้นตอนการเรียนรู้/สื่อและอุปกรณ์

กิจกรรม	สิ่งที่ทำ	อุปกรณ์
บรรยาย	บรรยายให้ทราบ หลักการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้นำความรู้ไปใช้ได้จริง	-แผ่นพับ -ป้ายไวนิล
เรียนรู้รูปธรรม	๑.การทำเครื่องพ่นน้ำยาไล่ยุงด้วยสมุนไพร ๒.การจัดทำสัญญาณกันขโมย ๓. การจัดทำเครื่องฉีดน้ำแรงดันสูง	ภาพกิจกรรม -โครงงาน -ไมโครโฟน/เครื่องขยายเสียง
สรุปผลการเรียนรู้	๑)ผลลัพธ์และผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ๒)ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา ๓)การถาม-ตอบ การเสนอแนะเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ประสบการณ์ ๔)วิทยากร กล่าวปิด และกล่าวขอบคุณคณะผู้มาเรียนรู้	-แฟ้มผลงาน /ป้าย - แฟ้มตรวจเยี่ยม

ภาพประกอบแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพชีวิตด้วยวิทยาศาสตร์เพื่อชุมชน
(โรงเรียนบ้านห้วยแก้งหนองศาลา)

แหล่งเรียนรู้ที่ ๓ โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง
สถานที่ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ง หมู่ ๒ ตำบลห้วยแก้ง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

๑. ชื่อวิทยากรประจำแหล่งเรียนรู้

ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ลักษณะผู้นำ	เบอร์โทรศัพท์
๑.นายปัดสา กาลจักร	ประธาน	ผู้นำทรงคุณค่าชุมชนท้องถิ่น	๐๖๔ ๕๗๔๙๔๓๗
๒.นายแสงอรุณ ชื่นตา	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๖๓ ๐๖๗๑๒๓๙
๓.นายบุญทัน คำทอง	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๙ ๙๑๗๗๖๖๒

๒.เป้าหมายของการจัดการเรียนรู้

(๑) เพื่อเรียนรู้ระบบการดูแลผู้สูงอายุทั้งด้าน เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ และสภาวะแวดล้อม
(๒) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุระหว่างเครือข่าย
(๓) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานโรงเรียนผู้สูงอายุ

๓.ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

ผู้สูงอายุเป็นบุคคล ที่สถาบันครอบครัวไทยให้การเคารพยกย่องมากที่สุด เพราะเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในชีวิตสูง เป็นผู้ถ่ายทอดความสามารถ ประเพณี วัฒนธรรมและค้ำจุนจิตใจ ให้แก่บุคคลในครอบครัว ชุมชน และสังคม ได้อย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดแต่ผู้สูงอายุที่เจ็บป่วยจะสูญเสียความสามารถในการประกอบกิจวัตรประจำวันความสามารถเสื่อมถอย ต้องอาศัยญาติและครอบครัวคอยดูแล ทำให้เป็นภาระ ผลกระทบต่อภาวะทุพพลภาพในผู้สูงอายุ เกิดจากกระบวนการการสูงวัยและโรคต่าง ๆ มากมายทำให้เกิดปัญหา ทั้งด้านสุขภาพ กาย สุขภาพจิต เศรษฐกิจ สังคม ปัญหาเกี่ยวกับครอบคัว และปัญหา ค่านิยมที่เปลี่ยนแปลง เป็นกลุ่มประชากรที่ใช้บริการสุขภาพสูงกว่าวัยอื่นๆ และจะต้องใช้จ่ายงบประมาณของประเทศในด้านการรักษาพยาบาลสูง

จากข้อมูลสถานการณ์ผู้สูงอายุในตำบลห้วยแก้ง มีจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ๑,๐๑๐คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๒๕ ของประชากรทั้งหมด เมื่อแยกตามกลุ่มอายุผู้สูงอายุตอนต้น ๖๐-๖๙ จำนวน ๕๓๖ พบร้อยละ ๑๑.๒๘ สัดส่วนผู้สูงอายุตอนกลาง ๗๐-๗๙ ปี จำนวน ๓๓๔ รอยละ ๗.๐๓ และผู้สูงอายุตอนปลาย๘๐ ปีขึ้นไป ๑๔๐ ร้อยละ ๒.๙๕ จากการสำรวจสภาวะพบว่า สัดส่วนจากผู้สูงอายุทั้งหมดตำบลห้วยแก้งต่อจำนวนผู้สูงอายุที่มีป่วยเรื้อรัง จำนวน ๓๗๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕๒ ของจำนวนผู้สูงอายุ โรคประจำตัว คือเบาหวาน จำนวน ๑๒๖ ร้อยละ ๑๒.๔๗ โรคความดันโลหิตสูง จำนวน ๑๔๗ คน ร้อยละ ๑๔.๕๕ พบว่า ผู้สูงอายุสูบบุหรี่ จำนวน ๒๖ คน ร้อยละ ๒.๕๗ดื่มสุรา จำนวน ๒๖ คน ร้อยละ ๒.๕๗ เราจะพบว่าผู้สูงอายุมีแนวโน้มที่จะป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากพฤติกรรมสุขภาพของแต่ละคน มีข้อจำกัดในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับโรค เกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจ การเลี้ยงชีพ การได้รับความรู้ เรื่องการดูแลสุขภาพ และการออกกำลังกายอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอจะสามารถป้องกันและแก้ไขภาวะผิดปกติที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะโรคหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบกล้ามเนื้อและกระดูกปัญหาสุขภาพร่างกาย รวมทั้งปัญหาสุขภาพจิต ช่วยให้อายุยืนยาวขึ้น และมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์แข็งแรง

การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง เป็นกลยุทธ์หนึ่งในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีศักดิ์ศรี สำมารถเข้าถึงข้อมูลขาวสารในช่องทางที่ทันสมัยได้อย่างรวดเร็ว มีโอกาสได้เรียนรู้ตามอัธยาศัย และทำกิจสร้างสรรค์ต่างๆ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้สูงอายุคงความแข็งแรงของร่างกายไว้ได้นานที่สุด และไม่เป็นภาระของครอบครัวและชุมชน นอกจากนี้ ผู้สูงอายุยังสามารถสร้างคุณค่าต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวมอีกด้วย ทั้งนี้ยังส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มของผู้สูงอายุ ในการทำกิจกรรมร่วมกันให้ผู้สูงอายุ “ไม่เหงา ไม่เศร้า ไม่ล้ม” ซึ่งมุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุทำกิจกรรมป้องกันการหกล้มและภาวะสมองเสื่อมอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๓ เดือน ซึ่งเป็นระยะเวลานานพอที่จะกลายเป็นรูปแบบของการทำกิจวัตรประจำวันของผู้สูงอายุ ได้ทำการเปิดการเรียนการสอนจำนวน ๑๒ สัปดาห์ รุ่นที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ง ได้มีผู้สูงอายุเข้าร่วมสมัครเข้าเรียน จำนวน ๕๕ คน รุ่นที่ ๒ มีผู้สูงอายุสมัครเข้าเรียนและร่วมกิจกรรมจำนวน ๖๐ คน โดยมีวิชาหลักคือ การออกกำลังกายสำหรับผู้สูงอายุ การดูแลสุขภาพตนเอง การฝึกอาชีพ และการละเล่นตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผู้สูงอายุโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง เป็นตัวอย่างที่ดีในการสร้างความเข้มแข็ง สร้างภูมิปัญญามีความสุขทั้ง รางกาย จิตใจ สามารถเป็นต้นแบบในการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับตำบลอื่นๆได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ และได้มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่เสมอ เช่น การไปศึกษาดูงานโรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ไปศึกษาดูงานโรงเรียนผู้สูงอายุเทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งเป็นปัจจัยในการทำให้เกิดความสำเร็จในการดูแลผู้สูงอายุ จนทำให้เกิดกลไกการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วนในพื้นที่และนอกพื้นที่ การบูรณาการงานและกิจกรรม รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณโดยองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ง เป็นหน่วยงานหลัก รพ.สต.หัวนา เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนบุคลากรที่ดูแลด้านสุขภาพ พมจ.ยส.และพัฒนาชุมชนอำเภอกุดชุม เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนการฝึกอาชีพ อีกทั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยแก้ง ยังได้รับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การเล่านิทานจากผู้สูงอายุ จนทำให้เด็กในพื้นที่มีพัฒนาการที่สมบูรณ์

กิจกรรม ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ง ได้ออกประชาคมหมู่บ้านเพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวได้สมัครเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ โดยมีเป้าหมาย๕๐ คน ในปีพ.ศ.๒๕๖๒ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง เพื่อร่วมกันกำหนดหลักสูตรและกิจกรรมที่จะดำเนินการเรียนการสอน กำหนด กฎ กติกา ที่จะทำให้ผู้สูงอายุได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และเกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน โดยเนื้อหาการเรียนการสอน มีจำนวน ๑๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑. เพิ่มความยืดหยุ่นของร่างกาย ครั้งที่ ๒. กระบวนการชราที่มีผลต่อการหกล้มและภาวะสมองเสื่อม และการป้องกัน ครั้งที่ ๓.เพิ่มความแข็งแรงของกล้ามเนื้อขา ครั้งที่ ๔. การทรงตัวที่ดี๔.กิจกรรมปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามหลัก ๔ อ.(อาหาร อารมณ์ ออกกำลังกาย อนามัยสิ่งแวดล้อม) ครั้งที่ ๕.กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพจิตสำหรับผู้สูงอายุ ครั้งที่ ๖.กิจกรรมอนามัยช่องปาก ครั้งที่ ๗.การนวดแผนไทย / ธรรมชาติบำบัด ครั้งที่ ๘.กฎหมายและสิทธิประโยชน์ของผู้สูงอายุ ครั้งที่ ๙.เศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ ๑๐.กิจกรรมการฝึก

อาชีพ หรืองานฝีมือ (OTOP ตามบริบทของพื้นที่) ครั้งที่ ๑๑.จิตอาสาเพื่อชีวิตและสังคม (กิจกรรมสาธารณะประโยชน์ เยี่ยมผู้ป่วยติดเตียง ผู้พิการ กิจกรรมทางศาสนา) ครั้งที่ ๑๒.ศึกษาดูงานสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และทุกวันจะมีกิจกรรมสันทนาการ โดยการ ร้องเพลง ต้นรำ ตามบริบทผู้สูงอายุ มีการเรียนการสอนทุกวันศุกร์ สัปดาห์แรก และสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน ภาคเช้าทำกิจกรรมร้องเพลงชาติหน้าเสาธร สวดมนต์ไหว้พระ กิจกรรมสันทนาการ เข้าสู่การเรียนการสอน ปรึกษาหารือ วางแผนการเรียนการสอนในครั้งต่อไป และเลิกเรียนเวลา ๑๒.๐๐ น.

ผลจากการดำเนินงาน

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง ได้ดำเนินการเรียนการสอนมาแล้ว จำนวน ๒ ปี มีผู้สูงอายุที่ยืนความประสงค์เข้าเรียน จำนวน ๑๐๕ คน รุ่นที่ ๑ จำนวน ๕๕ คน รุ่นที่ ๒ จำนวน ๖๐ คนซึ่งมีผู้สนใจเพิ่มมากขึ้นทุกปี อีกทั้ง เกิดการมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุจากหน่วยงาน ท้องที่ ท้องถิ่น ภาครัฐ และกลุ่มพลังทางสังคมทั้งในและนอกตำบลพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุด้านต่างๆ

ปัจจัยความสำเร็จ

โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง มีผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่มุ่งมั่นและเสียสละของการจัดกิจกรรมเป็นผู้นำที่สามารถดึงดูดชุมชนและองค์กรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆโดยมีการร่วมมือจากผู้สูงอายุในชุมชน มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินกิจกรรม และมีบุคคลากรทีมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการประสานเครือข่ายจนทำให้การดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จและเป็นที่พึงพอใจสำหรับนักเรียนผู้สูงอายุเป็นอย่างมาก

กิจกรรมเด่น

การนำความรู้และทักษะที่ได้รับไปถ่ายทอดให้เพื่อนผู้สูงอายุในหมู่บ้าน ทำให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ผู้สูงอายุมีความตั้งใจ และมุ่งมั่นในการทำประโยชน์ต่อสังคม มีการรวมกลุ่มและสื่อสารกันโดยใช้ช่องทาง Social network

๔. ขั้นตอนการเรียนรู้/สื่อและอุปกรณ์

กิจกรรม	สิ่งที่ทำ	อุปกรณ์
บรรยาย	๑.วิทยากรกล่าวต้อนรับ ๒.บรรยายความเป็นมาของกระบวนการรวมกลุ่ม สร้างแรงจูงใจให้ผู้สูงอายุออกมาร่วมกิจกรรม ๓.การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความต้องการของผู้สูงอายุ และกิจกรรมเพื่อนเยี่ยมเพื่อนในกลุ่มผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง ๔.การบูรณาด้าน คน งาน เงิน การสร้างการมีส่วนร่วมของพลังภาคีเครือข่ายในตำบลและนอกพื้นที่ ให้ผู้สูงอายุอยู่อย่างมีคุณค่า	- เอกสารเรียนรู้ และเยี่ยมชมสถานที่ - ภาพถ่ายกิจกรรมที่ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - เครื่องเสียง ไมโครโฟน ใช้สำหรับการบรรยาย
ฝึกปฏิบัติ	๕.กิจกรรมสาธิตการออกกำลังกายด้วยท่าเต้นที่เหมาะสมกับช่วงวัย ประกอบการเล่นดนตรีพื้นบ้าน ของนักเรียนผู้สูงอายุ	กลอง แคน ฉิ่ง ฉาบ ผ้าขาวม้า กระดาน ๙ ช่อง หนังยางอัจฉริยะ
สรุป	๖.สรุปแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ การสนทนา ร่วมหาแนวทางในการพัฒนาแหล่งร่วมกัน เพื่อที่คณะผู้มาเยือนจะได้ความรู้ อย่างเต็มที่สามารถกลับไปพัฒนาในพื้นที่ของตนเอง วิทยากร กล่าวปิด และกล่าวขอบคุณคณะผู้มาเรียนรู้	

ภาพประกอบแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนผู้สูงอายุตำบลห้วยแก้ง

แหล่งเรียนรู้ที่ ๔ พิพิธภัณฑ์โบราณ วัดบ้านโนนใหญ่
สถานที่ : วัดบ้านโนนใหญ่ หมู่ที่ ๙ ตำบลห้วยแก้ง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

๑. ชื่อวิทยากรแหล่งเรียนรู้

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	ลักษณะของผู้นำ	เบอร์โทรศัพท์
๑.พระครูวินิตธรรมวงศ์	ประธาน	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๙๓-๕๖๐๓๖๔๒
๒.พระสาธิต ธรรมชโย	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๒-๑๔๙๐๗๕๒
๓.นายมานิจ ชื่นตา	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๗-๙๖๕๗๑๐๑

๒. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้

๑.เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงประวัติ ความพยายามรวบรวมโบราณวัตถุไว้ศึกษา
๒.เพื่อถ่ายทอด วิถีชีวิตชุมชนของบรรพบุรุษผ่านโบราณวัตถุ
๓.เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงานของแหล่งเรียนรู้

๓. ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

ในอดีต บ้านโนนใหญ่ เป็นหมู่บ้านที่เกิดจากขยับขยายของบ้านสีสุก ตำบลดู่ลาด อำเภอยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี ในสมัยนั้น โดยในปี พ.ศ. ๒๔๕๙ นายสมบัติ งามแก้ว , นายชาย วงละครและนายท้าว สามารถได้เข้ามาตั้งรกรากเป็นกลุ่มแรก และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ปี พ.ศ. ๒๔๖๔ ชาวบ้านมีศรัทธาได้พร้อมใจสร้างวัดขึ้นบนที่ดินของนายบุดดา ชายทวีป ที่บริจาค จำนวน ๕ ไร่ โดยมีพระคำพา ศรีละโคตร ได้นำชาวบ้านสร้างกุฏิ ๑ หลัง และ ศาลาการเปรียญ ๑ หลัง เป็นไม้ทั้ง ๒ หลังบ้านโนนใหญ่ พื้นที่ตั้งเป็นป่าไม้ใหญ่ร่มรื่นและเป็นพื้นที่สูง มีจอมปลวกใหญ่อยู่กลางหมู่บ้านด้านทิศตะวันตกของหมู่บ้าน (ภาษาถิ่นเรียก โพนใหญ่) ต่อมาจึงเพี้ยนเป็น “โนนใหญ่” ปัจจุบันพื้นที่จอมปลวกดังกล่าวได้ถูกขุดเอาดินมาทำอิฐสร้างอุโบสถ ปี พ.ศ. ๒๔๖๘ นายสิงห์ งามแก้ว ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน คนแรก ต่อมา พระหมี (ภาษาถิ่น เรียก ญาครูหมี) ได้มาจำพรรษาที่วัดบ้านโนนใหญ่ มี ๒ รูป

รูปที่ ๑ เดินทางมาจากบ้านโนนฮัง จังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดตั้งสำนักเรียนขึ้น ในสมัยนั้นเรียนตัวขอมตัวธรรม เรียนสน มูลกระจาย จนมีชื่อเสียง ภิกษุและสามเณรจากหมู่บ้านอื่น มาเล่าเรียนไม่เคยขาด

รูปที่ ๒ เดินทางมาจากบ้านสิงห์ อำเภอเมืองยโสธร มีญาติโยมติดตามมาเรียนหนังสือด้วยหลายคนได้พัฒนาวัดและหมู่บ้าน โดยกั้นห้วยด้วยดินโพน(จอมปลวก) หรือเรียก ปั้นฝาย เพื่อนำน้ำมาใช้ทำการเกษตร ส่งผลให้ข้าว ปลา อาหาร อุดมสมบูรณ์ (ปัจจุบันฝายแห่งนี้ตั้งอยู่ระหว่างบ้านโนนใหญ่ทางไปบ้านจำปา เรียกฝายญาครูหมี)ต่อมาพ่อจารย์ขอม มาประสาน (โยม) ครูสอนนักเรียนที่วัดบ้านโนนใหญ่ สอนตัวธรรม ตัวขอม มูลกระจาย ตำรายาสมุนไพร พร้อมทั้งรักษาชาวบ้านด้วยสมุนไพร จนมีชื่อเสียง

ปี พ.ศ. ๒๔๙๗ พระประเทือง จนทโชโต (ญาครูขุน) ได้สร้างกุฏิและศาลาการเปรียญขึ้นใหม่ และได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสวัด ในปี พ.ศ. ๒๕๐๕หลวงปู่สีทา อคคธมโม เดินทางมาจากวัดดู่ลาด เข้าจำพรรษาที่วัดบ้านโนนใหญ่หลายปีและได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาสในเวลาต่อมา ปี พ.ศ. ๒๕๐๘ นายลำจันทร์สว่าง ผู้ใหญ่บ้านพร้อมพระภิกษุและชาวบ้านได้ร่วมสร้างอุโบสถครึ่งปูนครึ่งไม้ขึ้น ๑ หลัง ขนาดกว้าง ๕ เมตร ยาว ๑๒ เมตร แล้วเสร็จวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๑๘ และได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ขยายพื้นที่วัดด้านทิศตะวันออก,ทิศตะวันตกและทิศใต้ รวมพื้นที่ ๖ ไร่ ๓ งาน ๑๐ ตารางวา

วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ พระอาจารย์เอก นิสโภ พร้อมสานุศิษย์ได้จัดกฐินสามัคคีและผ้าป่า โดยมีชาวบ้านโนนใหญ่และหมู่บ้านใกล้เคียงร่วมสบทบ เพื่อเปลี่ยนหลังคาอุโบสถและห้องน้ำถวายวัด ค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ๑,๒๓๕,๐๐๐ บาท

ปี พ.ศ. ๒๕๒๒ พระครูวินิตธรรมวงศ์ เป็นเจ้าอาวาสวัดบ้านโนนใหญ่และเป็นเจ้าคณะตำบลห้วยแก้ง มีความคิดที่จะต้องการรวบรวมสิ่งของโบราณที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวบ้านไว้ให้ลูกหลานรุ่นหลังได้ศึกษา เรียนรู้ จึงได้ขอรับบริจาคสิ่งของเก่าแก่จากชาวบ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง

ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ทำการก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์ขึ้น และเปิดให้ประชาชนเข้าเยี่ยมชม สิ่งของโบราณที่รวบรวมไว้ มีมากกว่า ๓,๐๐๐ ชิ้น จากการรวบรวมเมื่อครั้งก่อนและรับบริจาคเพิ่มเติม อาทิ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการประกอบอาชีพ เช่น ทำนา เลี้ยงสัตว์ ทอผ้า การหาอาหาร เครื่องใช้ในพิธีกรรมต่างๆ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เงินและธนบัตรโบราณ เหรียญต่างๆ บริเวณใกล้อาคารมีการจัดแสดงบ้านโบราณอีสานพร้อมอุปกรณ์ เครื่องใช้ จำนวน ๑ หลัง

ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ อุบลราชธานี จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดระบบการเก็บสิ่งของภายในพิพิธภัณฑ์ แก่ชาวบ้าน ผู้ดูแล และมีการจัดองค์ความรู้ภายในเพิ่มขึ้น

กิจกรรมดำเนินการ

-ประชุมเพื่อรับบริจาคโบราณวัตถุจากผู้มีจิตศรัทธาและทำทะเบียนเพื่อเป็นหลักฐาน
-จัดหาผ้าป่าการกุศลเพื่อระดมทุนสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์
-จัดอบรมให้ความรู้แก่ชาวบ้านเพื่อจัดเก็บวัตถุโบราณเป็นหมวดหมู่
-รับสมัครจิตอาสาในชุมชนเพื่อดูแลและให้ความรู้แก่ผู้เข้าเยี่ยมชม
-ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ

การดำเนินงาน

จากการที่นำวัตถุโบราณมารวบรวมไว้ที่พิพิธภัณฑ์แหล่งเดียว ทำให้เกิดสถานที่ในชุมชนได้มาศึกษา เรียนรู้ประวัติ ความเป็นมาและวิถีชีวิตของบรรพบุรุษรวมถึงประโยชน์ของวัตถุโบราณแต่ละชิ้น สามารถจัดหมวดหมู่ที่ง่ายในการศึกษาค้นคว้าแก่เยาวชนนักศึกษาตลอดจนผู้สนใจทั้งภายในตำบลห้วยแก้งและชุมชนอื่นๆ เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจหรือนักท่องเที่ยวในโอกาสต่อไป

ปัจจัยความสำเร็จ

เกิดจากผู้นำที่เข้มแข็ง มองการณ์ไกล กล้าคิด กล้าทำ สมัยก่อน วัดคือศูนย์รวมจิตใจ ชาวบ้านเคารพ ศรัทธามาก การขอรับบริจาคสิ่งของโบราณจึงเป็นสิ่งที่ง่าย เมื่อได้มาแล้วผู้นำจะสานต่อในการสร้างอาคารประสานงานผู้เชี่ยวชาญมาให้ความรู้ในการจัดเก็บให้เป็นระเบียบ การเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาวบ้านโนนใหญ่เป็นปัจจัยหลักที่นำพาสู่ความสำเร็จ

กิจกรรมเด่น

๑.เป็นแหล่งรวบรวมเครื่องมือทางการเกษตร ของใช้ในครัวเรือน ของใช้ในชีวิตประจำวันของผู้คนในอดีต เพื่อให้ผู้สนใจได้ศึกษาได้รับการส่งเสริมและขึ้นทะเบียนเป็นวัตถุโบราณโดยกรมศิลปากร

๒.เกิดการต่อยอดการศึกษาให้กับเด็กและเยาวชนเกิดเป็นกิจกรรมอบรมให้ความรู้ในการเป็นมัคคุเทศก์น้อย

๔. ขั้นตอนการเรียนรู้/สื่อและอุปกรณ์

กิจกรรม	สิ่งที่ทำ	อุปกรณ์
บรรยาย	วิทยากรบรรยายให้ทราบ -ประวัติหมู่บ้าน/วัด/พิพิธภัณฑ์ -หลักการมีส่วนร่วม -การระดมทุน/ปัจจัย -การบริการให้ความรู้ -การเสียสละ	-แผ่นพับ -ป้ายไวนิล -ไมโครโฟน/เครื่องขยายเสียง
เรียนรู้รูปธรรม	๑.วิถีชีวิตชุมชนของบรรพบุรุษผ่านโบราณวัตถุ ๒. เรียนรู้ การบริหารจัดการพิพิธภัณฑ์โบราณ ๓.การรับบริจาคโบราณวัตถุจากผู้มีจิตศรัทธาและทำทะเบียนเพื่อเป็นหลักฐาน	-ภาพกิจกรรม -เยี่ยมชมวัตถุโบราณประเภทต่างๆ
สรุปผลการเรียนรู้	๑)ผลลัพธ์และผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ๒)ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา ๓)การถาม-ตอบ การเสนอแนะเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดประสบการณ์ ๔)วิทยากร กล่าวปิด และกล่าวขอบคุณคณะผู้มาเรียนรู้	-แฟ้มผลงาน /ป้าย - แฟ้มตรวจเยี่ยม

ภาพประกอบแหล่งเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์โบราณ วัดบ้านโนนใหญ่

แหล่งเรียนรู้ที่ ๕ กลุ่มแกะสลักลายบั้งไฟ
สถานที่ : บ้านเลขที่ ๙๒ บ้านโนนใหญ่ หมู่ที่ ๙ ตำบลห้วยแก้ง อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

๑. ชื่อวิทยากรแหล่งเรียนรู้

ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง	ลักษณะของผู้นำ	เบอร์โทรศัพท์
๑.นายมานิจ ชื่นตา	ประธาน	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๗-๙๖๕๗๑๐๑
๒.นายถนอม อาจหาญ	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๑-๐๖๙๒๐๙๖
๓.นายพันทิพย์ ชายทวีป	กรรมการ	ผู้นำขับเคลื่อนปฏิบัติการชุมชนท้องถิ่น	๐๘๖-๒๖๔๓๒๕๕

๒. เป้าหมายการจัดการเรียนรู้

๑.เพื่อเรียนรู้ประวัติ ความเป็นมา แนวคิดของการแกะสลักลายบั้งไฟ

๒.เพื่อเทคนิคและศิลปะการแกะสลักลายบั้งไฟ

๓.เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความสำเร็จด้านภูมิปัญญาชุมชนและการสืบถอดสู่รุ่นต่อรุ่น

๓. ข้อมูลแหล่งเรียนรู้

กลุ่มแกะสลักลายบั้งไฟมี นายมานิจ ชื่นตา ปัจจุบัน อายุ ๗๒ ปี เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นประธานกลุ่มซึ่งเป็นชาวบ้านโนนใหญ่โดยกำเนิด มีความสนใจการแกะลายตั้งแต่วัยเด็ก เมื่ออายุได้ ๑๔ ปี ได้เริ่มเรียนฝึกหัดแกะลายกับอาจารย์เทวี บุญทวี ที่บ้านทรายมูล โดยเริ่มจากลายหีบศพ จากนั้นก็สั่งสมประสบการณ์เรื่อยมาจนเชี่ยวชาญ และยังได้ศึกษาและเข้าร่วมอบรมหมอสูตร เนื่องจากเป็นพี่ชายของพระครูวินิตธรรมวงศ์ เจ้าอาวาสวัดโนนใหญ่ และเจ้าคณะตำบลห้วยแก้ง จนสามารถรับงานออกสูตรขวัญให้กับชาวบ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง นอกจากนี้ท่านยังสนใจในเรื่องการจักสาน เช่น ไม้กวาดทางมะพร้าว ตะกร้า ข้อง ไซ และอุปกรณ์อื่นๆ ตามวิถีชาวบ้าน เพื่อจำหน่ายเป็นรายได้เสริมและได้มีการก่อตั้งกลุ่ม ขึ้นเมื่อปี ๒๕๕๕ มีสามาชิกรวมจำนวน ๒๐ คน โดย การแกะสลักลายบั้งไฟสวยงาม กลายเป็นอาชีพหลักและสร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในเขตจังหวัดยโสธร

กลุ่มแกะสลักลายบั้งไฟโบราณสร้างชื่อเสียง ในระดับจังหวัดแล้ว และได้เผยแพร่ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ นายมานิจ ชื่นตาได้เป็นวิทยากรการจัดอบรมการแกะสลักลายบั้งไฟของสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดยโสธร ณ วัดบ้านโนนใหญ่ และเป็นวิทยากรการฝึกอาชีพแกะสลักลายบนพื้นวัสดุต่างๆ ให้กับโรงเรียนบ้านโนนใหญ่ และได้มีผู้มาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง จากนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคยโสธร กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและผู้สนใจมาดูงาน เป็นเวลา ๒- ๓ วัน เพื่อได้เรียนรู้การวาดแบบลายแกะสลัก การแกะสลักโฟม การแกะสลักลายไม้ และให้ผู้ศึกษาดูงานได้ดูลายไม้แบบต่างๆที่ได้จัดแสดงไว้ในกลุ่มทำให้ผู้มาดูงานได้รับความรู้และมีความคิดสร้างสรรค์ในการต่อยอดไปประกอบเป็นอาชีพได้

กิจกรรมดำเนินการ

๑.การรับสมัครสมาชิกจากผู้ที่มีความสนใจด้านศิลปะ

๒.มีพื้นฐานในการใช้เครื่องมือในงานศิลปะพอสมควร

๓.ฝึกฝนจนเชี่ยวชาญ สามารถนำไปต่อยอดสร้างเป็นอาชีพได้

ผลการดำเนินงาน

๑)ชุมชนมีอัตลักษณ์ และมีชื่อเสียงในเรื่องการแกะสลักในระดับ อำเภอ จังหวัด

๒) เป็นศูนย์เรียนรู้ในการสร้างการเรียนรู้การแกะสลักให้กับเยาวชนและผู้สนใจทั้งในและนอกตำบลห้วยแก้ง

๓) เกิดอาชีพเสริมสมาชิกมีรายได้หมุนเวียนในชุมชนสร้างการตรงต่อเวลา รู้หน้าที่ มีความรับผิดชอบต่อภาระงาน

๔) เป็นการอนุรักษ์ภูมปัญญา และศิลปะให้อยู่คู่กับพื้นที่

๕) สร้างให้เกิดประพณีวัตนธรรมการแห่บั้งไฟ คนในชมชนมีส่วนร่วมเกิดความรัก ความสามัคคีในกลุ่มและชุมชน

การขยายผลการดำเนินงาน

หากสมาชิกมีความเชี่ยวชาญในการแกะสลักลายบั้งไฟสวยงามแล้ว วัตถุอื่นๆที่ไม่ใช่บั้งไฟ ก็สามารถแกะสลักได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของลูกค้า สามารถปรับเปลี่ยนหรือพลิกแพลงเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์ของตนเอง หรือ เป็นวิทยากรให้หน่วยงานราชการได้

ปัจจัยความสำเร็จ

การเป็นผู้นำที่มีประสบการณ์ มีความสามารถ และพรสวรรค์ ประกอบกับการดูแลสมาชิกด้วยความเป็นกันเอง ในกลุ่มผู้รักศิลปะการแกะลาย รวมทั้งผลประโยชน์ที่เป็นธรรม และความต้องการของตลาดในด้านแกะลายบั้งไฟ โดยเฉพาะจังหวัดยโสธร อาจเป็นช่วงระยะเวลาที่ไม่มาก แต่ของเก่าที่ใช้งานก็ย่อมชำรุดหากของใหม่ก็ต้องใช้เวลาเยอะ ก่อให้เกิดการจ้างงานด้วยค่าจ้างที่คุ้มค่า เป็นปัจจัยหลักของความสำเร็จ

กิจกรรมเด่น

สืบทอดภูมิปัญญาการแกะลายบั้งไฟเป็นศูนย์เรียนรู้ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนที่สนใจ เป็นการสร้างรายได้ สืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น

๔. ขั้นตอนการเรียนรู้/สื่อและอุปกรณ์

กิจกรรม	สิ่งที่ทำ	อุปกรณ์
บรรยาย	-ประวัติความเป็นมาของการแกะสลักลายบั้งไฟ	-แผ่นพับ -ป้ายไวนิล -ตัวอย่างบั้งไฟสวยงาม -อุปกรณ์การแกะสลัก
เยี่ยมชมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์	๑.เทคนิคการรับงานให้ประสบความสำเร็จ ๒.กระบวนการถ่ายถอดงานด้านการแกะสลัก ๓.เรียนรู้การพัฒนาลายไทยต่างๆ ที่ใช้ในประเพณีชาวอีสาน	-ภาพกิจกรรม -บั้งไฟสวยงามที่แกะสลัก โชว์ลายต่างๆและประกอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว
สรุปผลการเรียนรู้	๑)ผลลัพธ์และผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน ๒)ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหา ๓)การถาม-ตอบ การเสนอแนะเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดประสบการณ์ ๔)วิทยากร กล่าวปิด และกล่าวขอบคุณคณะผู้มาเรียนรู้	-แฟ้มผลงาน /ป้าย - แฟ้มตรวจเยี่ยม

ภาพประกอบแหล่งเรียนรู้ กลุ่มแกะสลักลายบั้งไฟ